

»I. V Innsbrucku zbrani izvršni odbor Mednarodne uradniške federacije protestira v imenu 400.000 uradnikov evropskih držav zoper vsako nadaljnje znižanje plač in naglaša, da v tem ne vidi primerne sredstva za ublažitev svetovne krize. Zmanjšanje prejemkov slabi kupno moč uradništva, škoduje trgovini, obrti in industriji in pomnožuje gospodarski zastoj. Ta način, ki se je v praksi izkazal kot docela brezuspešen, ne vodi k ozdravljenju gospodarstva, temveč bi to mogla doseči samo temeljita preosnova splošnega gospodarstva.«

II. Izvršni odbor Mednarodne uradniške federacije z največjo odločnostjo odbija sleherni poskus, ki ima za cilj oboroževanje. Izvršni odbor se načeloma izjavlja za popolno razorožitev in pričakuje od vseh vlad, zlasti pa od razorožitvene konference v Zenevi, da

bodo z vsemi silami delovale, da preprečijo vojno in vojne nevarnosti.«

Prihodnja seja izvršnega odbora bo še to jesen v Berlinu.

Razveseljivo je, da v današnjih težkih časih mednarodna organizacija javnih uslužbencev še vedno tako iniciativno deluje za splošne koristi vseh stanov evropskega javnega nameštstva. S svojim delovanjem dokazuje, da so razmere in položaj drž. uradništva povsod v Evropi v bistvu enake — in enako žalostne — in da je skupna organizacija v obtem interesu nujno potrebna. Federacija prav živahno deluje. Izdaja svoj »Bulletin«, ki izhaja v Parizu desetkrat na leto v francoščini, angleščini in nemščini. List vsebuje mnogo dragocenega gradiva o uradniških problemih in podaja verno sliko o prizadevanju organizacije za splošno izboljšanje.

Iz »Našega Glasla«.

Splošne vesti.

† SLAVOJ DIMNIK.

Dne 1. oktobra t. l. ob 17. je v mariborski bolnici za vedno zaprl svoje oči v 46 letu starosti upravnik banovinskega dečjega doma v Mariboru tovariš Slavoj Dimnik. Zadel ga je možganska kap, kateri je podlegel. Nagla in nepričakovana smrt ga je iztrgala iz vsestranske živahnega dela. Pokojni Slavoj je bil odlični pedagoški strokovnjak in neumoren organizator mladinske zaštite. Kot upravnik dečjega doma si je pridobil srea predstojnikov in uboge dece. Sodeloval je v raznih humanih društvih, posebno pri društvu za zaščito otrok in mladine. Bil je soustanovitelj mladinskega doma kraljice Marije na Pohorju. Z njegovo smrtjo je nastala za ta društva nenadomestljiva izguba. Kaj je bil pokojni Slavoj Mariboru, je pokazala tako številna udeležba zastopnikov oblasti, društev, stanovskih tovarišev, dece in občinstva, ko so ga spremili na njegovi zadnji poti proti Ljubljani. V Ljubljani so se 4. t. m. zbrali na pokopališču pri Sv. Križu številni znanci in prijatelji prerano umrlega Slavojja. Prišli so zlasti mnogi stanovski tovariši iz Ljubljane in okolice. Učiteljski pevski zbor se je poslovil od neumornega delavca s prekrasnimi žalostinkami.

Za krsto in žalujočimi sorodniki so korakali v sprevodu zastopnik banske uprave načelnik g. Dolšak, dalje načelnik g. Stare, banski svetnik g. Miro Senekovič, zastopnik mesta Maribora bivši župan Viktor Grčar, kot zastopnica mariborskih ženskih društev gospa županja Lipoldova, ekonom Dečjega doma v Mariboru g. Biček, referent socialnega oddelka banske uprave g. Aleksander Kuharič, dalje za SKJ prvi podstarešina br. Engelbert Gangl, starosta Sokola I. inž. Ladislav Bevc, za Slovensko matico dr. Lončar, banovinski šolski nadzornik Rape in številni zastopniki raznih drugih društev, korporacij in institucij.

Pokojni Slavoj je sin znanega domovinskega pisatelja in šolskega ravnatelja Jakoba Dimnika in ge. Josipine roj. Kraigherjeve, brat tovariša Ivana Dimnika, predsednika sekcije JUJ za dravsko banovino, g. ing. Stanka in sestre Radice. Sivolasi mami, užaloščeni soprog Vidi. hčerki Desanki in sinu Dušanu, sestrji Radici ter bratoma Stanku in Ivanu kakor vsem preostalim izrekajo učiteljske sekcije JUJ ob prebriski izgubi ljubljene- ga Slavojja globoko sočustvovanje.

— Praktični učiteljski izpiti na državni učiteljski šoli v Ljubljani se prične dne 7. novembra t. l. ob 8. uri. Prošnje za ta termin naj bodo vložene po uradni poti z vsemi potrebnimi prilogi tako, da bodo najpozneje 4. novembra t. l. v rokah izpitnega odbora.

Pozneje došle prošnje, kakor tudi zamudniki pridejo v poštev za drugi termin, ki bo po vsej priliki v januarju 1933. — Izpitni odbor.

— Marico Deržajeva, učiteljica na meščanski šoli na Rakeku, je smrt rešila dolgega in mukepolnega trpljenja. Vestni in delavni tovariši mir in pokoj, preostalim naše sožalje.

— Za začetni stvarni in jezikovni pouk uporabljamo osembarvno Gasparijevo stensko šolsko sliko »Jesen«. Velikost 126x90. Založba Učit. dom v Mariboru. Cena opremljeni sliki 70 Din. Oglejte si v knjigarnah tudi šolski sliki »Svetovna žetev pšenice« in »Čas« iste založbe. Cena sliki 40 Din.

— Trboveljski mladinski pevski zbor v Kranju. V nedeljo 2. oktobra so priredili trboveljski slavčki v Kranju dva koncerta. Nastop ob 10. uri je bil namenjen osnovnošolski mladini in gimnazijcem, a ob 11. uri pa je bil koncert za širšo publiko. Zbor, pod vodstvom tov. Šuligoja, ki mu s spremljevanjem na klavir pomaga tov. Pertot, je žel tudi v Kranju najlepši uspeh. S tem koncertom je začel zbor novo koncertno sezono kot nadaljevanje lanske, s katero si je zbor priboril naravnost ogromne uspehe.

— Mladinski pevski zbor iz Trbovelj v Mariboru in Ptuju. Na povabilo učiteljstva, Glasbene Matice in delavskih organizacij priredijo »Trboveljski slavčki« 15. oktobra t. l. zvečer ob 20. uri v Mestnem gledališču v Ptuju koncert jugoslovenske mladinske glasbe. Popoldne istega dne ob pol 15. uri bodo demonstrirali istotam pred učiteljstvom ob pri- liki rednega obnega zbor. — Naslednji dan v nedeljo 16. oktobra odidejo v Maribor, kjer bodo koncertirali ob 11. uri dopoldne v Uni- onski dvorani. Na sporedu so bogata dela Adamiča, Kogojca, Grgoševića, Mokranjca in Pozajica. Tovariši (ice), pohitite in poagiti- rajte med znanci in mladino za te koncerte tega najboljšega mladinskega zbora v Jugo- slaviji!

— Društvo »Šola in dom« v Ljubljani Vas vabi na redni občni zbor, ki bo v nedeljo 9. oktobra ob 10. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani. — Dnevni red: 1. Tajnikovoro poročilo. 2. Blagajnikovoro poročilo. 3. Nadzorstvenoro poročilo. 4. Nova pravi- la. 5. Volitev predsednika, odbornikov in nad- zorstva. 6. Določitev članarine. 7. Referat o našem šolstvu (poročila direktor dr. Dragotin Lončar). 8. Slučajnosti.

— Peta skupščina internacionalne federa- cije učiteljskih združenj. Na iniciativno fran- coskega nacionalnega učiteljskega združenja in nemškega učiteljskega združenja je bila osnovana v Dancingu l. 1926. Internacionalna federacija učiteljskih združenj. Že takrat je pristopilo k tej federaciji 150.000 nemških učiteljev in 70.000 francoskih nacionalnih učiteljev. Še isto leto je pristopilo tudi angleško učiteljsko združenje s 121.000 člani. Danes je

v federaciji včlanjenih 654.000 učiteljev (ic). Smoter federacije je: pedagoška kolaboracija in podpiranje miru s kooperacijo narodov. — Letošnja skupščina se je vršila v Luksembur- gu, kjer se je zbralo 25 predstavnikov učiteljskih združenj iz vse Evrope. Vsako združenje ima pravico na skupščini na 1 glas. — V glav- nem se je na tej skupščini poleg drugih vpra- šanj razpravljalo tudi o dveh vprašanjih: Vzgoja slabo nadarjenih otrok in zgodovinski pouk in mednarodni odnosi. — K prvemu referatu je bila sprejeta naslednja resolucija: 1. vsak otrok, torej tudi nenormalen, ima pravo do vzgoje po svojih sposobnostih; 2. društvo je dolžno brigati se za vzgojo nenor- malnih otrok in ustanavljati zanje posebne zavode. — K drugemu vprašanju so zavzeli de- legati naslednje stališče: 1. Radi vedno večje odvisnosti narodov in radi izenačenja ljud- skih mišljenj je federacija tudi nadalje za izdelavo in uporabo metod in programov, ki pripomorejo k vzgoji mednarodnega duha. Federacija opozarja na prejšnje sklepe glede zgodovinskega pouka, da je opuščati vse, kar vzbuja mržnjo in upoštevati vse, kar kaže v preteklosti in bodočnosti na ujedinenje nar- odov. 2. Sistematičen zgodovinski pouk naj traja čim delj in naj se ga razdeli na periode 8—10, 11—13, 14—16 let. Federacija je pri- pravljena na sodelovanje glede preizkušanja psiholoških možnosti tega pouka. 3. Od 9. do 10. leta naj se uvede priprava za zgodovino. 4. Posamezna nacionalna učiteljska združenja naj prepričujejo svoje članstvo, da je treba opuščati vse, kar bi bilo v nasprotju z med- sebojnim spoštovanjem narodov. 5. Federacija bo delovala na to, da se ustanovi v vsaki državi posebna sekcija zgodovinarjev-znanstvenikov in učiteljstva, ki bo skušala izdelati učne načrte v internacionalnem duhu. — Vsa poročila posameznih združenj v federaciji so konstatirala velike skrbi za bodočnost, le španska delegacija je optimistična in zado- voljna. — Kongres je bil tudi razočaran nad velikim zniževanjem učiteljskih plač po mno- gih državah, energično se izraža proti vsaki škodljivi politiki, ki bi na račun svojega urad- ništva popravljala svoje finančne težkoče in posebej naglašja, da ogroža bodočnost mlade- ga naraščaja vse nezmerno in neosnovano varčevanje pri šolstvu.

Šol. predpasniki, pletenine bluze pri M. KRIŠTOFIĆ-BUČAR

Ljubljana — Stari trg 9

— Nedeljeno uradovanje je zaradi varčevanja pri kurivu in razsvetljavi uvedeno tu- di za zimski čas, t. j. po 1. oktobru. Uradne ure trajajo od 8. do 14. To odločbo je sprejelo uradništvo z zadovoljstvom, posebno ono, ki stanuje daleč od sedeža urada, ali se mora zaradi pomanjkanja stanovanj na sedežu ura- da voziti z železnico ali avtobusi.

Za izeno, ja moja in za otroke —
'Tempo' čvfi: na oblože

LJUBLJANA Za gotovino; MARIBOR
Gledališka 4 Šelenburgova 4 Slovenska 18

— Službena potovanja z zasebnimi avto- busi. Finančno ministrstvo je izdalo na zahte- vo glavne kontrole pojasnilo št. 12.130/I od 10. junija, po katerem se morajo avtobusi za- sebnih podjetnikov smatrati kot prevozna sredstva po 6. odst. čl. 11. uredbi o povračilu potnih stroškov št. 84.600/I. — 31. To zato, ker se promet z njimi ne vrši na podlagi svo- bodnih pogodb prevoznika s potniki, temveč določi prevoznino banska uprava. Zato dr- žavnemu uslužbencu za službeno potovanje ne pripada kilometrina na potih, kjer stalno obratujejo zasebni avtobusi, temveč se mu povrne samo oblastveno določena vozna za avtobus. To pa le, kadar je ta znesek manjši od kilometrine, ki bi mu pripadala sicer po uredbi. Če je pa prevoz z avtobusom dražji,

se povrne državnemu uslužbencu samo kilo- metrina, neglede na to, če se je isti poslužil avtobusa ali ne.

— Prošnje za vozne olajšave. Po odloku kraljevske banske uprave mora biti vsaka prošnja za vozno olajšavo, kakor tudi vsaka taki prošnji priložena izjava, glede pravilnosti navedb overovljena po nadrejenem starešini, odnosno oblastvu.

— Kdo izmed tovarišev bi mogel v svo- jem kraju dobiti mesto za mojega 19-letnega sina, trgovskega pomočnika mešane stroke, zdaj brezposelnega. Odgovor prosi Starman Fran, šol. upravitelj v Polhovem gradu.

— Članom (zaostankarjem) učiteljskega društva Maribor — desni breg. Pozivam vse one, ki še dolgujejo članarino za JUJ za l. 1931/32, da jo poravnajo v najkrajšem času. Vsi oni, ki je ne bodo poravnali do 10. oktobra, bodo grajani dne 15. oktobra t. l. pri zborovanju. Red mora biti! — Džura Iv., blagajnik.

— Tej številki smo priložili prospekt Založbe Modre ptice, v katerem prinaša knjižni program za prihodnje leto. — Modra ptica izdaja za svoje naročnike vsako leto štiri krasno opremljene knjige, prvovrstne prevode iz najboljših svetovne literature. — Poleg teh štirih knjig pošilja svojim naročni- kom še leposlovno mesečno revijo »Modro ptico« brezplačno. Ker so založbine publika- cije vsebinsko in po opremi res lepe, ter pro- gram, za prihodnje leto najskrbneje izbran, priporočamo Modro ptico vsem svojim na- ročnikom in bralcem.

SPOMINJAJTE SE UČITELJSKIH DOMOV V LJUBLJANI IN MARIBORU!

Osebnne zadeve.

—i Odlikovani so bili z redom Jugoslo- vanske krone V. razreda: Grum Rado, šolski nadzornik v Ljubljani; Dimnik Ivan, šolski upravitelj v Ljubljani; Polak Janko, šol. upra- vitelj v Ljubljani; Muek Ljudevit, šol. upra- vitelj v St. Vidu pri Ptuju; Brezovar Matija, šol. upravitelj v St. Rupertu; Schell Henrik, šol. upravitelj v Konjicah; Kobal Josip, uprav. cent. šol. vrta v Ljubljani; Hren Anton, šol. upravitelj v Studencih pri Mariboru.

—i Z redom Sv. Save V. razreda so od- likovani: Engelman Mira, šol. upraviteljica v Ljubljani; Grčar Viktor, šol. upravitelj v Ma- riboru; Kumelj Metod, učitelj v Ljubljani; Ivanjšič Ljudevit, šol. upravitelj v St. Juriju ob Ščavnici; Pleskovič Rudolf, učitelj v Tr- bovljah; Mlekuž Vekoslav, učitelj v Ljublja- ni; Mikuz Zdravko, šol. upravitelj v Brezo- vici; Doljak Valentin, šol. upravitelj v Gor. Logatcu; Vauda Mirko, šolski upravitelj v Smarjeti ob Pesnici; Tajnik Miloš, šol. upra- vitelj v Slov. Bistrici; Mervar Franc, šolski upravitelj v Žužemberku; Gnuš Anton, šolski ravnatelj v p., Dol pri Hrastniku; Štravs Kar- el, šol. nadzornik v Dol. Logatcu; Sestan Du- šan, učitelj v Ptuju.

Premeščeni so: Luznar Gustav v Novo mesto, Grad Boris in Elizabeta v Pupovac, Zadek Bogomir v Telče; Kenda Milan iz Po- brežja je upokojen.

Učiteljski pravnik.

STANARINA UČITELJSTVA PRI PROSVETNIH ODDELKIH.

Učiteljstvo, zaposleno pri prosvetnih od- delkih, je vložilo prošnje za nakazilo stanar- ine v smislu določb št. 84. zakona o narodnih šolah, v zvezi z določbami št. 70. cit. zakona. Z odlokom Onbr. 61768 z dne 27. 8. 1932 je odredilo ministrstvo prosvete, da omenjeno učiteljstvo nima pravice do stanarine.

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne!

Pokojnemu Slavuju Dimniku v spomin.

Tovariš urednik! Brzojavil si mi, na poš- ljem posmrtnico o pokojnem tovarišu Sla- vojju.

S tem si me spravil v nemalo zadrego. Zakaj ni prijetno in tudi ne dobro odpirati sveže rane. In ta rana, ki je bila zadana tako nenadoma, je v naših dušah še vsa sveža, bo- leča in široko zevajoča. In koliko nas je, ka- tere je zadela njegova smrt! Da si videl v ponedeljek tisto množico občinstva, ki se je zbrala kljub dežju pri mrtvašnici mariborske bolnišnice, od neboljenih sirotic Dečjega do- ma, od trume tovarišev in tovarišic pa tja do zastopnikov karitativnih ustanov in reprezen- tantov vseh najvišjih uradov v Mariboru in bi videl tisočglavo množico, ki je čakala na prostornem trgu Kralja Petra ter na Glavnem trgu, da prisostvuje zadnji poti pokojnika, potem bi si šele zamogel napraviti majhno sliko o tem, kaj je bil naš Slavoj Mariboru, kaj je bil naš ošireti mladini, kaj je bil vsem tem dobrodelnim ustanovam, kaj je bil nam, ki smo ž njim prihajali v družabne, pos- lovne in prijateljske stike, in kaj vse je bil tudi onim, ki so poznali le njegovo ime. Pre- pričal bi se, kakšno spoštovanje in ugled si zamore pridobiti učitelj v dobrih desetih le- tih z vztrajnim in intenzivnim delom. Mno- gim pogrebom naših tovarišev in tovarišic sem prisostvoval v Mariboru, a takega še ni- sem videl.

Pa še nekaj bi moral opazovati pred nje- govo smrtjo, da bi si ustvaril vsaj približno sliko, kaj je bil pokojni Slavoj v Mariboru.

Ko ga je pred tremi tedni napadla bole- zen in se je prvič onesvestil, se je takoj zve- delo po vsem mestu. In kamorkoli si prišel, v katerokoli družbo, povsod so govorili o njem in trepetali, kaj bo z njim. In nazadnje se je zgodilo, kar se je pač moralo zgoditi. Tovariš Slavoj je odšel za vedno od nas. Ne povrne še več. Za njim zeva velika vrzel v mariborskem karitativnem, kulturnem in dru- žabnem življenju. Sicer pravijo, da ni nikdo nenadomestljiv. Ampak naš Slavoj je trpka izjema. Zakaj nimamo moza, da bi izpolnil docela njegovo mesto. Nimamo ga in ga tudi ne bomo dobili.

Torej njega ni in ga tudi ne bo več. Pač pa bo ostal še pozni rodovom viden pro- dukt njegovega neumornega, vztrajnega, ti- hega in skromnega dela in snovanja. Na na- šem zelenem Pohorju si je ustvaril trajen in najlepši spomenik s »Počitniškim domom kraljice Marije«. Letos ga je dovršil vsaj v glavnem. In ta dom je tak, da ga nima naša država in bi se ponašala z njim tudi marsika- tera zunanja. Namenjen je njegovim ljublj- cem: osiroteli in bolehnj mladini. Samo tajnik je bil pri društvu. A danes lahko rečemo: Brez Slavojja bi ne bilo ponosnega »Počitni- škega doma kraljice Marije« pri Šmartnem na Pohorju.

Drugi viden, trajen njegov spomenik je Učiteljski dom v Mariboru. Zakaj brez nje- govega sodelovanja bi Maribor težko imel že danes svoj Učiteljski dom. Njegovi izvir- ni zemljevidi so k realizaciji našega cilja v

veliki meri pripomogli. Brez njega tudi ne bi imeli Slovenci že tako lepo razvite domače kartografije, katera se je zadnja leta usidrala ravno v Mariboru.

Naj zadostujejo te kratke vrstice za da- nes, tov. urednik. Zakaj tako izrazito učiteljsko in javno delavno osebnost, kakor je bil pokojni Slavoj, bo ocenila prav šele zgo- dovina.

Pokojni Slavoj je bil rojen 31. julija 1887. v Postojni iz znane učiteljske rodbine. Po končani nižji gimnaziji je maturiral leta 1907. na ljubljanskem učiteljski. Dve leti je potem učiteljeval v Postojni, nato pa 10 let na slo- venski pripravnici v Trstu. Po prevratu je prišel kot učitelj v Maribor, kjer si je kmalu ustvaril svoj delokrog pri mladinskih karita- tivno socialnih ustanovah.

Da je ta panoga javne dobrodelnosti v Mariboru izmed vseh krajev naše države naj- bolj razvita in na višku, je v glavnem njegova zaslug.

M. Zor:

Zona me spreletava.

Danes z duhom časa iti se pravi: pogrezati se v močvirje.

Dopoldne sem bil na skavtski skupščini. Koliko lepša se je govorilo tam! Ne samo govorilo — tudi storilo. Delegati iz vse naše banovine so poročali o delu v minulem letu. Res idealna organizacija, ki zbira borce, mla- de, navdušene borce za mir in ljubezen, za

jugoslovenstvo in poštenost. — Sedemsto je skavtov, tako so poročali, majhna peščica za naša ušesa, ki so vajena večjih števk — toda koliko ognja je v njih, koliko borbenosti, ko- liko vztrajnosti! Kaj takega se je morda na- šlo le pri naših narodnih mučnikih, ki jih je tlačila tujeva petla in jih strla, ker niso po- stali izdajalci, ker niso hoteli zatajiti svoje ljubezni do domovine. Najmanj toliko domo- vinske ljubezni ter idealizma in morda še več je nakopičeno tudi v dušah skavtskih borcev. Skoro bi ne verjel tega v današnjih časih. To je svet zase, ki trdno stoji, ki zida skalo, ki napreduje le počasi, korak za korakom, toda vztrajno in gotovo. —

Vendar pa nisem hotel pisati o vsem tem, omenil sem le zato, da razjasnim, kak- šna lepa čuvstva so mi polnila dušo, česa je bilo zvrhanega v mojem srcu in kaj me sili k primerjanju.

Namenil sem se napisati nekaj drugega, nekaj, kar me je svinčeno težo kakor mōra potlačilo in česar se ne izbežim tako kmalu.

Popoldne je bilo deževno. Na izprehod nisem mogli, pa predlaga žena kino. Prosim, naj se nikdo nad tem ne zgraža. Kino je pred nosom, mesec se je nagibal h koncu, žep je prazen, stanujem v predmestju in v takle predmestni kino že pridem za dva dinarja. Dražje zabave si pa itak privoščiti ne mo- rem.

Dobro, gremo! Kaj igrajo? »Vihar stra- sti.« Sumljiv naslov, pravi žena, morda je bo- ljše, če otroci ostanejo doma. Eh, kaj, si mi- slim, če ni za otroke, jih itak ne bodo pustili notri. — No, pustili so jih. Otroci je bilo pri predstavi več ko odraslih, otrok v letih od